

РОЗДІЛ 7

ОБЛІК В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

УДК 657.6

Дорошенко Олена Олександрівна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Романець Оксана Василівна,
Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ОБЛІКУ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На сучасному етапі розвитку технології та інформаційні системи пронизали весь світ, і навчальні заклади не виняток. Інформаційні технології широко використовуються у навчальній, науковій, виробничій, фінансовій та управлінській сферах, активно ведеться їх впровадження та застосування. Сьогодні ефективність організації ведення бухгалтерського обліку у навчальних закладах безпосередньо залежить від рівня комп'ютеризації всіх процесів та ефективного застосування інформаційного забезпечення.

Автоматизована система обліку оплати праці може функціонувати як окрема система для розв'язання задач тільки цієї ділянки обліку, як складова комплексної автоматизованої облікової системи, або ж як складова інтегрованої автоматизованої системи управління підприємством [1].

Одними з найпопулярніших програмних продуктів в Україні, які успішно впроваджуються останні декілька років, є:

1. Master: Бухгалтерія – програмний продукт для ведення бухгалтерського і податкового обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу. Дана програма повністю адаптована та відповідає чинним нормам бухгалтерського обліку. Доступний віддалений, тобто хмарний та стаціонарний доступ. Програма складається з функціональних модулів, що включають усі ділянки бухгалтерського та податкового обліку [3].

2. Система «X-DOOR» — це набір типових користувацьких задач-додатків, розроблених за модульним принципом, які призначені для автоматизації бухгалтерського обліку в торгівлі. Для реалізації користувацьких додатків (модулів) існує дві програми-платформи: X-DOOR і RTX-DOOR. Програма-платформа X-DOOR передбачає індивідуальну роботу користувача з додатками до неї, а RTX-DOOR – це високопродуктивна, 32- розрядна мережева програма, призначена для масового користувача, і в додатки якої користувач може вносити незначні зміни [2].

3. Програма автоматизації процесів роботи підприємства ISpro – це набір взаємопов'язаних модулів (підсистем). Кожна підсистема має певну самостійність, тому ISpro можна збирати виключно під потреби замовника. Завдяки гнучкому підбору функціоналу програмним комплексом здійснюється автоматизація бізнес-процесів, необтяжена зайвим функціоналом та витратами на впровадження. Модуль «Облік кадрів і заробітної плати» у системі ISpro покликаний розв'язувати такі завдання:

- ведення картотеки співробітників;
- підготовка наказів по персоналу;
- ведення штатного розкладу;
- підтримка широкого спектру нарахунків і утримань із заробітної плати (в т.ч. індивідуальних і бригадних нарядів);
- розрахунок різних доплат, надбавок, преміальних виплат, матеріальної допомоги, дивідендів і т.д.;
- підтримка подового і підсумованого обліку робочого часу;
- розрахунок відпускних і виплат за листками непрацездатності;
- формування платіжних відомостей і списків на перерахування;
- зв'язок з підсистемою обліку грошових коштів;
- формування і розрахунок документів довільного виду;
- розрахунок індексації доходів працівників;
- розрахунок податків та підготовка звітів для ДПА та Пенсійного фонду;
- формування форми 1ДФ;
- перерахунок прибуткового податку;
- формування Додатку 4 (Звіт про нараховану заробітну плату та ЄСВ) [4].

Програма ISpro є гідним конкурентом іншим програмам, однак має деякі властивості, доопрацювання яких, на нашу думку є необхідними: зменшити рівень складності процесів, оптимізувати модуль «Універсальний документ», проблеми з переносом інформації з однієї бази даних до іншої і т.д. Але це не стає на заваді для організацій, адже для всіх головне – це безпека та зберігання даних, а програма ISpro повністю забезпечує ці функції.

Основною перевагою системи ISpro є те, що вона дозволяє врахувати особливості розрахунку заробітної плати закладів вищої освіти, що мають декілька джерел фінансування та фінансуються відповідно за рахунок загального та спеціального фондів.

У системі передбачено налаштування параметрів, що дозволяє вести облік окремо за джерелами фінансування, окремо за економічною класифікацією видатків та одночасно по обох напрямках.

До переваг також можна віднести перерахунок, наприклад, при внесенні змін наказом після закриття періоду. Дуже поширеним явищем є встановлення вченого звання за попередні місяці, оскільки атестат, який засвідчує встановлення чи підтвердження вченого звання? надходить до університету із запізненням. Перерахунок заробітної плати здійснюється в розрізі всіх нарахунків, оскільки нараховується доплата за вчене звання, а також

перераховуються всі нарахування, що збільшуються прямопропорційно до встановленого окладу і утримань із заробітної плати за закритий період, тобто за попередні місяці. Суми змін (тобто збільшення заробітної плати) відображаються в поточному обліковому періоді. Процедура перерахунку зарплати проводиться в модулі «Особові рахунки працівників» в реєстрі особових рахунків.

Проте не тільки вибір програмного забезпечення впливатиме на нарахування заробітної плати та ведення бухгалтерського обліку в ЗВО в цілому, а й те, що кожен бухгалтер повинен усвідомлювати необхідність використання інформаційних систем та технологій у бухгалтерському обліку. Використання морально застарілого програмного забезпечення збільшує ризик невірного заповнення звітних форм і реєстрів у зв'язку із тим, що частка ручних операцій з обробки первинних документів є надзвичайно великою. Вибір оптимального для організації обліку програмного продукту спрощує ведення обліку та систематизує дані, а тому облікова праця стає більш творчою та цілеспрямованою на удосконалення та розвиток обліку. Комп'ютеризація є та завжди буде важливою для всіх підприємств та організацій, не дивлячись при цьому, на їх особливості та розмір діяльності. Тому, тільки автоматизація системи бухгалтерського обліку, поєднана із високим професіоналізмом та здатністю до саморозвитку працівників бухгалтерських служб дасть змогу забезпечити ефективність діяльності системи обліку та звітності, а також її наступний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Абросімова К.А. Облік виплат працівникам із застосуванням автоматизованих облікових систем. *Студенський вісник Національного університету водного господарства та природокористування*. №1 (1). С. 68—70. DOI: <https://ep3.nuwm.edu.ua/1931/1/%D0%90%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9A.%D0%90.%20-%D0%9E%D0%B1%D0%BB%D1%96%D0%BA%20%D0%B2%D0%B8%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BC.pdf>
2. Гуцаленко Л. В., Білодон Д. Д. Прикладні програми для обліку розрахунків з оплати праці. Електронне фахове видання «Ефективна економіка». 2019. №5. DOI: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=729>
3. Інформаційна система Master: Бухгалтерія. Офіційний сайт. DOI: <https://masterbuh.com>
4. Система автоматизації обліку та управління ISpro. Офіційний сайт. DOI: <https://ispro.com.ua/>